

PROTOKOL O POSTUPANJU U SLUČAJU POJAVE UŠLJIVOSTI

UČENIKA OSNOVNE ŠKOLE BANA JOSIPA JELAČIĆA ZAGREB

UVOD

Protokol o postupanju u slučaju pojave ušljivosti kod učenika temelji se na preporukama Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Dr. Andrija Štampar (u daljnjem tekstu Zavod) i liječnice školske medicine. Protokolom se definiraju obveze Osnovne škole bana Josipa Jelačića Zagreb (u daljnjem tekstu Škola) i roditelja u slučaju pojave ušljivosti učenika (izraz se odnosi na učenike i učenice Škole) kako bi se prevenirala epidemijska pojava ušljivosti u Školi.

DEFINICIJA

Prema Zavodu ušljivost djece je pojava koja, tijekom trajanja školske godine kada su djeca izložena višesatnom bliskom kontaktu, može biti proširena u razrednim odjelima. Epidemijska pojava ušljivosti najčešće se pojačano javlja početkom školske godine i tijekom proljetnih mjeseci. Zavod definira uši glave (*Pediculus humanus capitis*) kao sitne ektoparazite koji se hrane krvlju s vlasišta, a kad se namnože u većem broju, izazivaju svrbež glave. Uš ne skače i ne leti zrakom, već prilikom bliskog doticaja vlasišta prelazi na glavu drugog djeteta ili odrasle osobe. Može se prenijeti korištenjem zajedničkih češljeva, četki za kosu, kapa, ukrasnih traka za kosu, jastuka/jastučnica, ručnika, ovratnika na odjeći i sl. Izvan vlasišta uš može preživjeti do 48 sati, nakon čega bez hrane ugiba. Odrasle jedinke svoja sitna jajašca (tzv. gnjide) odlažu u velikom broju, na način da ih zalijepe za vlas kose uz samo vlasišta. Ako se ne odstrane, mogu se naći i duž vlasi zbog rasta kose. U većem se broju jajašca uočavaju na dijelovima vlasišta oko ušiju, na potiljku te u šiškama. Iz jajašaca se za 7 do 10 dana razviju nove jedinke uši koje polažu nova jajašca.

METODE UKLANJANJA UŠLJIVOSTI

Postoje raznovrsna sredstva za uništavanje ili mehaničko uklanjanje uši i jajašaca (gnjida) koje se mogu kupiti u ljekarnama kao što su:

- različiti šamponi za pranje kose dostupni u ljekarnama
- gusti mehanički češljevi za mehaničko iščešljavanje vlasišta
- električni češljevi koji bi ih prilikom iščešljavanja trebali uništiti.

Zavod naglašava da šampone treba koristiti prema uputama proizvođača i svakako ponavljati postupak više puta, uz redovito pregledavanje vlasišta. Učestali pregled vlasišta je važan radi pronalaska i mehaničkog uklanjanja i uništavanja svježe izlegnutih uši i preostalih jajašaca. Na

tržištu su dostupni i repelenti u spreju koji preventivno odbijaju uši, a potrebno ih je raspršiti prije odlaska u kolektiv. Svakako se preporučuje prije odlaska u kolektiv zavezati kosu. Svi ukućani trebaju oprati kosu istim šamponom, promijeniti i oprati češljeve, četke, odjeću, posteljinu (na 60° C) jer je moguće da imaju uši, a da to nisu primijetili. U pravilu nema brzog i trenutnog rješenja za rješavanje ušljivosti pa je prilikom provođenja postupaka odstranjivanja uši i njihovih jajašaca najvažnija upornost roditelja i višestruko ponavljanje postupaka.

Rješavanje problema ušljivosti glave djece u školama je zahtjevan i najčešće dugotrajan proces koji se može riješiti jedino suradnjom svih roditelja s razrednicima u školama te ako je potrebno, i u suradnji s liječnicom školske medicine i medicinskom sestrom, kao i higijensko-epidemiološkim odjelima. Nadležna školska liječnica informira nadležnu epidemiološku službu o pojavi ušljivosti kod učenika.

OBAVEZE ŠKOLE

Razrednik će u slučaju pojave ušljivosti:

- pisano ili usmeno obavijestiti roditelje učenika kod kojeg je uočena ušljivost
- obavijestiti i druge roditelje razrednog odjela kako bi mogli poduzeti preventivne mjere
- apelirati na pojačanu kontrolu vlasišta djece
- informirati roditelje o ušljivosti putem letaka i usmeno
- informirati roditelje o nužnosti istodobnog i strpljivog postupanja prema uputama jer se u protivnom ušljivost ponovno pojavljuje
- obavijestiti stručnu službu Škole.

Škola će obavijestiti nadležnu liječnicu školske medicine, koja donosi procjenu o dolasku u školu i obavljanju pregleda vlasišta te o kontrolnim pregledima vlasišta u školskoj ambulanti. Škola će postupati prema uputama liječnice školske medicine i higijensko-epidemiološke službe Zavoda.

OBAVEZE RODITELJA

Roditelji su obavezni:

- redovito pregledavati djeci kosu
- o pojavi ušljivosti obavijestiti učiteljicu ili razrednicu/ka
- upozoriti djecu da ne razmjenjuju s drugima kape, šalove, ručnike, češljeve i ostali pribor za kosu
- pridržavati se preporuka Zavoda za suzbijanje ušljivosti.

Preporuča se da tijekom postupka suzbijanja ušljivosti zaraženi učenik ne pohađa nastavu.